

Att ange källor

Kom ihåg att du varje gång du använder information från någon källa måste ange denna källan i din text.

Referera i en kortare text - Årskurs 1

I kortare texter, där du utgår från en källa eller texter som bygger mer på eget tyckande än fakta räcker det med att du hänvisar till källan i texten, dvs utan någon källförteckning. Du behöver då vara riktigt nogga med att få med alla uppgifter om källan i texten. Dessa uppgifter är:

Författare

Titel

Datum

Var källan publiceras

Klara Lundin skriver i artikeln Alla dessa smarta tonåringar, publicerad i Aftonbladet 20/9 2014, om dagens gymnasieungdomar.

Längre texter, texter som innehåller flera källor eller mycket fakta räcker det inte att ange källan i texten, du behöver då hänvisa till källan genom en källförteckning. Läs om hur du gör detta i nästa stycke.

Citera

Att citera en källa innebär att du skriver av innehållet i källan, ordagrant.

Detta ska markeras med "citattecken" och hänvisning till varifrån citatet är hämtat sker antingen enligt Harvard- eller Oxfordsystemet.

"I år kommer eleverna bli proffs på att citera." (Orvedal 2014)

Källhänvisa vid (längre) utredande texter med källförteckning - årskurs 2-3

"Harvardssystemet" ("namn+årtal")

Grundläggande i Harvardssystemet är att du anger källan du hämtat information från genom att ange författarens efternamn samt året då källan publicerats. Om Klara Lundin har skrivit en bok som heter Att källhänvisa och boken utgavs 2014 ska du hänvisa till källan genom att använda Lundin och 2014.

Att hänvisa i början av en mening

Första gången en källa används i en text passar det bra att ange efternamn och årtal i början av meningen. Första gången källan används bör du även ange källans titel för tydlighetens skull.

Det kan se ut såhär:

Lundin (2014) skriver i boken *Att källhänvisa* att du kan ange en källa i början av meningen. Det blir då tydligt för läsaren att det är just Lundin som du hämtat denna information från. Lundin (2014) menar att du enbart behöver ange titeln på källan första gången källan presenteras, därefter räcker det med efternamn och årtal.

Att hänvisa i slutet eller mitten av en mening

Vid en längre text kan texten upplevas svårläst om författaren återkommande anges i början av meningarna. Du kan du välja att lägga in hänvisningen i slutet av meningen. Du kan också lägga hänvisningen mitt i meningen.

Det kan se ut såhär:

En text som bygger på fakta ska alltid innehålla samtliga källor som använts menar Lundin (2014). Det som annars riskerar att hända, menar Lundin, är att texten blir otydlig och personlig.

Att växla mellan källor

När du varvar källor behöver du vara noga med att hänvisa till korrekt källa varje gång du hämtar information från just denna.

Det kan se ut såhär:

Lundin (2014) skriver att texten blir som mest lätt att läsa om du varvar olika sätt att hänvisa till källan. Korsgren (1999) menar att du som är ovan bör hålla dig till ett sätt att hänvisa tills du känner sig säker på detta.

Källor som saknar en person som författare

Vissa källor har ingen given författare, tillexempel Nationalencyklopedin, då anger du just Nationalencyklopedin istället för efternamn.

Källor som helt saknar författare

Källor som helt saknar författare anges istället med källans titel och år.

Källor som saknar datum

I vissa fall kan en källa sakna angivet datum. Du ersätter då året med u.å.

Det kan se ut så här:

Reps (u.å.) beskriver i sin text Alla älskar matte om sitt arbete med eleverna på Hermods Gymnasium Stockholm.

För att läsaren ska söka upp fullständiga uppgifter om källan går hen till källförteckningen sist i texten, som alltid måste finnas med vid denna typ av hänvisning.

Oxfordsystemet (“fotnot”)

Ett annat sätt att källhänvisa är att använda sig av fotnot. Detta innebär att du genom en markering av en siffra (för detta finns funktion i Google Drive/Word - *infoga/fotnot*) visar att läsaren kan hitta vilken källa du använt längst ned på sidan.¹ Första gången du nämner en källa i en fotnot skriver du ut all information om källan i fotnoten. Tex:

Elektronisk källa med författare

Kindmark, Kristina (2015) *Oh jisses vilket hundliv*. <https://hundar.se/Kristinasblogg/morr>, hämtad 150902.

Elektronisk källa utan författare

Nationalencyklopedin (2013) *Queerteori*, <http://www.ne.se/queerteori>, hämtad 2015-04-02

Nästa gång du hänvisar till källan anger du bara Efternamn Förnamn (Årtal) och Eventuellt sidnummer

(Notera - För att inte förvirra er alldeles för mycket så är Oxfordsystemet, så som vi använder det på HG Stockholm, en liten blandning mellan Harvard- och Oxford.)

Källförteckning - enkel - årskurs 1

En källförteckning innehåller mer utförlig information om de källor du hänvisat till i din text. En källförteckning ligger sist i dokumentet, efter din text. Tänk på att skriva din källförteckning löpande under arbetet med själva texten, inte när du är klar. Nedan beskrivs hur du ställer upp en enkel källförteckning, för längre uppsatser används *Källförteckning - komplett* som beskrivs i nästa stycke.

¹ Lundin Klara, *Lathund - Källhänvisningar och fotnot* 2014

En bok

Lundin, Klara (2014) *Att källhänvisa*

En källa på nätet utan författare

Nationalencyklopedin (2014) *Källor*, <http://www.ne.se/kallor>, hämtad 2015-09-01

En artikel i en tidning (om hämtad från papperstidning anges ingen länk)

Lundin, Klara (2014) "Alla dessa smarta tonåringar" i *Aftonbladet*, www.aftonbladet.se/klaraskronikor, hämtad 2015-02-30

En källa där årtalet saknas

Reps, Charles (u.å.) *Alla älskar matte* <http://www.mattesidan.se/Challe>, hämtad 2015-08-12

Källförteckning - komplett - årskurs 2 & 3

Observera att nedan exempel visar på olika typer av källor, hämtade från böcker, nätet, filmer etc. Var noga med vilken typ av källa du använt.

En bok med en författare

Lundin, Klara (2014). *Att källhänvisa*, Stockholm.

En bok med flera författare

Lundin, Klara & Korsgren, Jon (2010) *Framgångsrik undervisning på gymnasiet*, Umeå.

Del av en bok - tex ett kapitel i en bok med en författare per kapitel

Reps, Charles (2003) *Det knepiga talet. I: Lundin, Klara (red.) Texter om skolan*, Stockholm

Elektronisk källa med författare

Kindmark, Kristina (2015) *Oh jisses vilket hundliv*. <https://hundar.se/Kristinasblogg/morr>, hämtad 15-09-02.

Elektronisk källa utan författare

Nationalencyklopedin (2013) *Queerteori*, <http://www.ne.se/queerteori>, hämtad 2015-04-02

Tidningsartikel (om artikeln är i pappersform utelämnas länk)

Hakala, Janne (2004) "Filosofin i modern tid" i *Dagens Nyheter*. <https://www.dn.se/Janneskronikor> hämtad 040305.

En föreläsning

Lundin, Klara (2015) *Det postmodernistiska samhället* (föreläsning), 150903

Ett TV-program/media på nätet

Bergman, Christoffer (2008) "Detta är mitt liv - avsnitt 1" i SVT,
<https://www.svtplay.se/dethararmittlivavsnitt1>

För att läsaren ska söka upp fullständiga uppgifter om källan går hen till källförteckningen sist i texten.

Även när du använder fotnot för källhänvisning i text är det viktigt att du i texten skriver ut källan där det är motiverat. I de fall där du t ex hänvisar till statistik hämtad från en rapport utgiven av Socialstyrelsen bör du i texten skriva ut just detta. "I en rapport utgiven av Socialstyrelsen 2014 visas att ohälsan bland unga har..."

Mer läsning om källhävningar:

http://bada.hb.se/bitstream/2320/12297/3/Harvard_version9.2_publicerad.pdf